

HEMSKHETER I BULLAREN

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN 1850 OCH 1900

Källmaterial

6 FYLLERI M M
BEGÅNGET: 8 DECEMBER 1861
GÄRNINGSMÄN: JOHANNES OLSSON PÅ BJÖRNEMYREN
UNDER REMNE
CARL AUGUST ANDERSSON I SVARTEMYR
UNDER BJÖRNÅSEN

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Bullaren" som gavs ut 2014 av Bullarens Hembygds-förening. Boken finns till försäljning vid föreningens museum.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

**Dombok
vid
Bullarens Härad's Lagtima Winterting
År 1862**

År 1862 den 15 Januari og följande dagar förrättar undertecknad, Häradshöfding og Domhufvande i orten, Lagtima Vinterting med Bullarens Härad på Östad med biträde af Häradets nämnd.

Häradshövdingen Per Lindgren i Westeröd;
Nämndemännen: Axel Olsson i Vestra Elgeland
Per Andersson i Jaren
Andreas Johansson i Ligeld
Josef Hansson i Lifveröd
Magnus Ifvarsson i Rörane
Elias Andersson i Nockeröd och
Christian Långström i Apenhult.

Kronolänsmannen i Häradet, Hofrättskommissarien C M Gädda är vid Rätten tillstådes för att gå densamma tillhanda.

No 1

Sedan Domaren og nämnd bevistat Gudstjenst uti Nafverstads kyrka, sammanträda Rättens Ledamöter og Rättegångsfrid påbjudes, hvarefter de Lagrum och författningar uppläses, hvilka enligt föreskrift skola på Vinterting jungöras.

v189667.b111

1862 den 18 Januari

No 73

Allm åkl ./ J Olsson och C M Andersson

Å torparensönerne Johannes Olsson på Björnsmyr under Remne og Carl August Andersson på Svartemyr under Björneåsen har till tinget blifvit utfärdat följande stämning:

Bil J.

Vid upprop infinna sig parterna personligen. Sdn Olsson inlemnar skriftligt genmäle, så lydande.

Bil K.

Sdn Andersson erkänner att han vid angifna tillfälle var drucken og att, medan han satt i kyrkobänken, han kräktes. Åklagaren framställer följande vittnen; Elias Andersson i Nockeröd, Emanuel Persson i Ramtveten, Hans Andersson i Mörken, August Persson under Mörken, Johan Andersson på Björnåsen, Magnus Andersson under Björnåsen og soldaten Andreas En under Fressland, hvilka berätta:

1o/ Elias Andersson: att vid ifrågavarande Gudstjenst under sången före predikan stördes vittnets andakt deraf att Sdn Andersson, som satt i bänken något bakomföre, kräktes. Vittnet Johannes Andersson, hvilken satt i samma bänk med Sdn Andersson, sökte genast att få honom ur bänken og fick honom äfven till dörren, men då Sdn Andersson der stadnade og efter förklarande, att det icke vore farligt, ej syntes benägen att gå bort, biträdde vittnet vid hans förande ur bänken. Vittnet En, som stod på gången, tog Sdn i armen og förde honom ur kyrkbänken. Sdn.s druckna tillstånd var uppenbart og bemärktes af många i kyrkan. Samma Gudstjenst under predikan kräktes Sdn Olsson, hvilken satt i tredje bänken framför vittnet, temligen högt; På uppmaning af andra, som sutto i bänken, lemnade Olsson genast kyrkan; og äfven på honom var tydligt, att han var drucken. Olssons fylleri väckte mera förargelse i Kyrkan, än Sdn Anderssons.

Uppläst och vidkänt

2o/ Johan Andersson: att vittnet, som satt i samma bänk med Sdn Andersson, märkt honom två gånger kräkas, båda gångerna under predikan; i anledning hvaraf og då vittnet kunde finna att Sdn Andersson var drucken, vittnet förde honom ut ur bänken, hvarefter En ledde honom ur kyrkan. Vittnet märkte icke något af Sdn Olssons fylleri, ehuru vittnet var i kyrkan hela tiden. Vittnet hade till kyrkan varit i sällskap med Sdn Olsson ifrån en af båda bevistad begrafning ag fann honom redan då drucken.

Uppläst och vidkänt

3o/ Andreas Ehn: att vittnet, som stod nära den bänk, hvaruti Sdn Andersson satt, icke märkte något af hans fylleri, förr än Johan Andersson förde honom ur bänken, hvilket skedde under predikan. Vittnet ledde Sdn , som synbart var drucken, ur kyrkan og sade till honom att ej återvända. Vittnet fann icke att Sdn Anderssons fylleri störde andakten för andra af kyrkofolket, än dem som sågo vittnet leda ut honom, men hvilka emellertid voro en hel mängd. Vittnet såg när Sdn Olsson gick in i kyrkan og att han då, redan drucken, häftigt skuffade undan personer, som stodo i vägen.

Uppläst och vidkänt.

4o/ Emanuel Persson: att vittnet rodde Sdn till kyrkan ifrågavarande dag og fann dem redan då vara druckna. Under predikan kräktes Sdn Olsson, hvilket märktes af många; men genast efter att detta skett, gick Olsson ur kyrkan.

Uppläst och vidkänt

5o/ Hans Andersson: att vittnet, som satt i bänken bakanföre Sdn Olsson, märkt honom under Gudstjensten kräkas, hvilket väckt allmän uppmärksamhet. Olsson var synbart drucken.

Uppläst och vidkänt.

6o/ August Persson: att vittnet såg när Sdn Olsson gick in i kyrkan og att han då häftigt skuffade undan personer, som stodo i vägen. Under predikan vardt en allmän uppståndelse på den bänk i kyrkan , hvarest Sdn Olsson satt. Og såg vittnet Sdn Olsson omedelbart derefter lemna sin bänk og begifva sig ur kyrkan, samt att han då hade kräkt frampå sina kläder.

Uppläst och vidkänt

7o/ Magnus Andersson att vittnet såg Sdne när de ifrågavarande dag gingo till kyrkan, vara druckna.

Uppläst och vidkänt.

Hvart och ett af vittnena, utom No 1 Elias Andersson, fordra ersättning för två dagars hinder af tingsgången.

Åkl. yrkar laga ansvar i mån af förebragt bevisning.

Sdn hafva ej något vidare att andraga.

Utslag

afsagt den Mars 1862

Se nr 108.

v189667.b121

Bil J No 73

Stämning

Å tjenstens vägnar och på grund af derom ingången angifvelse, kallas och stämmas härmedelst Johannes Olsson på Björnemyren under Remne och Carl August Andersson, på Svartemyr under Björnåsen, till nu instundande Winterting med Bullarens Härad i Östad den 15e dennes under yrkande att till laga ansvar stånda för det desse under Gudstjensten i Moo Kyrka Söndagen den 8e sistlidne December derstädes varit af starka drycker öfverlastade samt inverkat störande på andakten; och varder dessutom särskilt ansvar , yrkat mot Johannes Olsson för det han efter inträdet i kyrkan, vid ifrågavarande tillfälle fördt oljud och skuffadt åtskillige honom närstående personer – Skolandes denna kallelse vid laga ansvar hörsammas och vid målets upprop till Domstolen framlemnas

Bullareby den 2 januari 1862

C M Gädda.

v189667.b122

Bil K No 73

Till Bullarens Lofl Häradsrätt

Sedan jag söndagen den 8e sistlidna December råkat i den förseelse, att under Gudstjensten i Moo Kyrka blifvit il-lamående af förtärt brännvin på fat med kamfert som förorsakat att jag vid ifrågavarande tillfälle kommit liksom i svindel och måst litet bräka mig; men, som säkert härrört af kamferts i blanningen; hvardar jag för denna helt vidriga förseelse i all ödmjukhet underkastar mig den påföljd lagen i lindrigaste fall häruttinan binder, Björnemyr under Rämne den 13 Januari 1862

Johan Olsson

v189667.b169

Nr 108

forts af nr 73

Utslag

(i nr 73)

Som genom vittnesmålen styrkt är att båda Sdne Söndagen den 8 sistl December kommit druckna i Mo kyrka under Gudstjensten och der gjort forargelse; altså och med stöd af 3 kap 4 och 6 §§ ? Kungl Brev den 17 Aug 1738, Kungl Förkl den 29 Nov 1823 och Kungl Förordn den 16 Nov 1841 dömer HäradsRätten Sdne hvar för sig böta: för fylleri – 5 Rdr, för det de i sitt druckna tillstånd infunnit sig i kyrka under Gudstjenst – 12 Rdr 50 öre, för det de gjort förargelse i kyrkan 12 Rdr 50 öre, och för det dessa förbrytelser blifvit begångna å helgdag under sabbaten 5 Rdr, tillhopa 35 Rdr ?, hvaraf förutnämnda böter, 5 Rdr, gå med 2/3 till Åkl och med 1/3 till Mo sockens fattiga, samt öfriga beloppet treskiftas mellan kronan, häradet och Åklagaren; skolande Sdn härförutan utgifva 3 Rdr Rmt, såsom ersättning för inställelse hos Rätten, till följande vittnen: Johan Andersson på Björnåsen, Anders Ehn under Fressland, Emanuel Persson i Ramtveten, Hans Andersson i Mörken, August Persson under Mörken och Nagnus Andersson under Björnåsen, samt vittne, som för utfående af sin rätt, måste lösa ? af detta utdrag, samma lösen återgälda.